

§ 124 Svar på e-förslag om utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga

UN 2025/4188

Beslut

Utbildningsnämnden avslår E-förslaget då det inte är förenligt med skollagen (2010:800).

Beskrivning av ärendet

Den 23 september 2025 inkom och registrerades e-förslaget "Utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga ". Förslaget registrerades vid Kommundirektörens kontor med diarienummer KS 2025/0979–1. Enligt kommunens rutin offentliggjordes förslaget för att kartlägga stödet bland kommuninvånarna. Förslaget erhöll 275 antal röster vilket ledde till att utbildningskontoret fick i uppdrag att besvara det.

Förslagsställaren föreslår att Norrköpings kommun utökar vistelsetiden från 15 till 20 timmar per vecka för barn vars vårdnadshavare är föräldralediga med yngre syskon. Förslaget syftar till att stärka barnets trygghet, kontinuitet och sociala utveckling under en omställningsperiod i familjen. En utökad vistelsetid i förskolan bedöms kunna minska stress för både barn och vårdnadshavare samt underlätta planeringen för personalen. Förslagsställaren hänvisar till goda erfarenheter från andra kommuner där liknande lösningar redan införts.

Rättslig reglering

I 8 kap. 5–6 §§ skollagen anges att barn ska erbjudas förskola från ett års ålder i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier. Även barn till vårdnadshavare som är arbetsökande eller föräldralediga med yngre syskon har rätt till förskola från samma ålder, men i mer begränsad omfattning. I enlighet med skollagen erbjuder Norrköpings kommun denna målgrupp barn förskola 15 timmar per vecka. Enhetens rektor beslutar om hur dessa timmar ska fördelas per vecka.

NORRKÖPING

UTBILDNINGSNÄMNDEN
N

PROTOKOLLSUTDRAG

2025-11-12

2(4)

Denna tid är avgiftsbelagd fram till och med höstterminen det kalenderår barnet fyller tre år. Från och med tre års ålder har alla barn enligt skollagen rätt till så kallad "allmän förskola", som omfattar 525 timmar per år och som är avgiftsfri. Syftet med allmän förskola är att främja barns behov av lärande och socialt samspel och är oberoende av vårdnadshavarnas sysselsättning.

Om ett barn är placerat i förskola på heltid från tre års ålder tillämpas en avgiftsreducering om 25 procent, så att även heltidsplacerade barn omfattas av den allmänna förskolan.

De familjer med plats utifrån föräldraledighet, arbetssökande eller pension som önskar att barnet deltar i förskolan även under loven, och därmed nyttjar 15 timmar per vecka i stället för enbart motsvarande allmän förskola om 525 timmar per år, betalar för platsen och ges en motsvarande avgiftsreducering. I Norrköpings kommun tas avgift för förskoleplats ut i enlighet med förordningen om maxtaxa. Det har i övrigt ingen betydelse hur mycket tid utöver 525 timmar per år som familjen behöver nyttja.

Utöver den grundläggande rätten till förskola finns möjlighet för vårdnadshavare och personal att ansöka om ytterligare vistelsetid för ett barn. Ansökan prövas individuellt utifrån barnets utvecklingsbehov. Beslut fattas av enhetens rektor, som enligt skollagen ansvarar för att leda och fördela arbetet samt besluta om verksamhetens inre organisation.

Syftet med denna möjlighet är att ge barn som är i behov av särskilt stöd ökad tillgång till förskolans undervisning och sociala sammanhang, som en kompensatorisk åtgärd. Den utökade tiden är avgiftsbelagd enligt ordinarie taxa, men utgör ett viktigt verktyg för att säkerställa likvärdighet i utbildningen och för att kunna erbjuda riktade insatser inom ramen för förskolans uppdrag.

Aktuellt ärende

E-förslaget föreslår att Norrköpings kommun utökar vistelsetiden i förskola från 15 till 20 timmar per vecka för barn vars vårdnadshavare är föräldralediga med yngre syskon. Förslaget omfattar därmed inte barn som deltar i den allmänna förskolan eller barn vars vårdnadshavare är arbetssökande eller pensionärer.

I förarbetena till skollagen (prop. 1999/2000:129) och i 1 kap. 8 § skollagen framgår att alla barn ska erbjudas likvärdiga villkor och tillgång till förskola, oavsett geografisk hemvist eller familjens sociala och ekonomiska

förhållanden. Vidare framgår av diskrimineringslagen (2008:567) att verksamheten ska motverka diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter. För att säkerställa detta tydliggörs i 8 kap. skollagen rätten till förskola för olika målgrupper, i syfte att ingen ska riskera att diskrimineras genom särbehandling eller uteslutning.

Enligt 8 kap. 6 § skollagen ska barn vars vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar per vecka från och med ett års ålder.

Eftersom e-förslaget endast omfattar barn till föräldralediga med yngre syskon, och inte barn till arbetssökande eller pensionärer, bedömer utbildningskontoret att förslaget strider mot skollagens krav på likvärdiga villkor och riskerar att innebära diskriminering av de grupper som utesluts.

Mot denna bakgrund, och med hänsyn till skollagens inledande bestämmelser om att utbildningen ska utformas i enlighet med grundläggande demokratiska värderingar samt principen om likabehandling, föreslår utbildningskontoret att e-förslaget avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut avseende aktuellt e-förslag bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Svar på e-förslag om utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga (UN 2025/4188-2).
- E-förslag - Utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga (UN 2025/4188-1).
- Yttrande från förslagsställare kring E-förslag - Utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga (UN 2025/4188-3).
- Yttrande från förslagsställare efter kallelseutskick kring E-förslag - Utökad vistelsetid på förskola för barn vars föräldrar är föräldralediga (UN 2025/4188-4).

Beslutet skickas till:

NORRKÖPING

UTBILDNINGSNÄMNDEN

PROTOKOLLSUTDRAG

2025-11-12

4(4)

Förslagsställare

Justerarens signatur

Protokollsutdraget bestyrks